

EPISTOLA XXIII.

Ad Rever. Dn. Abbatem in der Weiffenau/ confilium continens ad præcavenda insomnia.

Um R. T. de variis & crebris insomnis haud levem molestiam exhibentibus, somnumque turbantibus, gravis querela, accommodata desiderans præsidia, ad præcavenda tanta tormenta. Sed cum Rever. Dominus Præful noster, jam accinctus itineri, domum contenderet, ob temporis angustiam, necessaria monita proponere haud licitum: At non minus eram pollicitus, animi mei sententiam per epistolam declarare, id jam præstare & fidem datam habere ratam constitui. T. R. salutare communicandum consilium, haud abs re duxi, insomniorum causas investigare, cum iis cognitis, via expeditior perveniendi ad convenientia media. Cum autem duo sint insomniorum genera, divina & humana, & hæc triplicia, naturalia, animalia & fortuita: quæ nunc declaranda & discernenda; ad quodnam genus T. R. insomnia referri queant.

Divina insomnia, divino Numine afflatis repræsentantur, exin Homerus ea à Jove interdum demitti, tradidit quorum multa in S. S. præstant exempla.

Humana insomnia naturalia vo-

cantur, quæ ad corporis temperaturam & humorum Naturam referuntur. Qualis enim corporis est constitutio & quales exuberant humores, talia phantasmata & spectra, naturali quodam consensu apparent. Si sanguis redundet, rerum colore rubeo infectarum & hæmorrhagiæ insomnia obveniunt: si pituita exorbitet, aquarum, nivis, grandinis: si flava bilis excedet, bellorum, incendiorum, rixarum: si humor melancholicus exuperet, mortis, cadaverum phantasmata sunt conspicua. Qui somniant, se magnas sarcinas bajulare, in sterquiliniis cubare, aut locis sordidis, cænosus ac putidis diversari, multos vitiosos humores corruptos redundare portendunt. Animalia insomnia dicuntur, quando species imaginum, quæ per vigiliis, fictrici facultati obversantur, in somno recurrunt. Si ea insomnia divinæ contemplationi respondeant, sanitatem ostendunt, quod integræ imagines, sensui communi oblata, à corruptorum vaporum copiâ, non sint oblitteratæ, indignant: Insomnia autem diurnis actionibus adversa, perturbationem in corpore præsentem arguunt. Fortuita insomnia plerumque iis contingunt, quorum cerebrum

rebrum calida & humida intemperie est affectum, exin emergunt caliginosi spiritus, & levior somnus provenit, insomniaq; se produunt. Cum per arctiorem ac profundum somnum, omnes sensus sopiti, ideoque nulla insomnia occurrunt. *Quin* & insomnia varia & fortuita à ciborum qualitatibus proficiscuntur, ut esu fabarum, brassicæ, aliisque crassi succi alimentis & concoctu difficilibus.

Idem confirmat Plutarchus de Catone Censorio referens, dum seruos ægotantes oleribus aliisque prævi succi cibariis pavisset, eos multis ac variis insomniis exagitaros. Hinc etiam Pythagorei à fabis abstinere jubent, quod magnam habeant inflationem & turbulenta concitent insomnia.

Hiscæ de differentiis & causis insomniorum prælibatis, nunc contemplandum, ad quodnam genus T. R. insomnia referri queant. Pleraque T. R. insomnia ad fortuita redigi posse videntur, cum variæ ac discrepantes visiones, de quibus interdum, nulla speculatio prægressa, sensui communi offeruntur. Animadverti T. R. cerebrum calidum & humidum; nam præterquam color in facie floridus ac roseus & cruda senectus complexionem sanguineam prodir, & corpus candidum & *υραγον*, exin etiam patescit, quod T. R. licet annum 66. excesserit, tamen nullos in

capite canos, observaverim, cum aliis, quibus obtigit cerebrum frigida ac sicca intemperie affectum, in ipsa Juventute, canescere incipiant. A caliditate anima mobilis & ad imaginandum prompta ac expedita reditur ab humiditate, si modum non excedat, levior somnus procuratur.

Quin etiam ex impuro ventriculo probam cibatorum coctionem haud peragente, (causa sæpius assumpta vomitu rejiciantur, quæ nota ventriculi malè conditionati) immundi vapores in cerebrum sublatis, turbulentis insomniis, materiam subministrant. Accedit Epar calidius, dum venas turgidas conspexi, idem ostendit vultus rubicundus, à quo itidem exhalationes, cerebrum impetentes emergunt. Nam pro diversitate horum vaporum, copia, motu & qualitatibus, peccantium, varia obvenire insomnia consueverunt.

Hiscæ hunc in modum constitutis, ad insomnia impedienda, operanda, ut vaporum generatio & ascensio prohibeatur, impurus ventriculus emundandus & corroborandus.

Primà vice *z.* Extr. d. carth. Diib. Extr. d. Rhab. f. Dij. syr. ros. sol. d. Mann. laxat. añ. *z*ss. dec. fl. & fr. cum fol. sen. *z*ss. M. f. p. manè calide sumenda, accommodata ad biliosos & pituitosos humores evacuantos. Cum corpus plethoricum & sanguineum,

guineum, venæ medianæ apertio dextri brachii, conferret ꝑviij. sanguinis emittendo.

Per ostiduum post vinum medicatum usurpandum, ad rotum corpus exactius depurandum. ꝑ. R. cichor. polyp. rec. Garyo. añ. ꝑij. Enul. ꝑiij. herb. beton. absint. rom. card. ben. hyss. citrar. anth. saly. añ. ꝑ. j. fol. sen. l. l. ꝑx. agar. rec. tra. Mech. alb. ꝑiij. Rhab. El. ꝑij. cinnamo. ac. ꝑj. gal. minor. ꝑij. passul. min. mundar. m. ꝑ. cum sind. al. f. sac. Infund. per h. 24. in vini Neccar. quart. iij. aq. beton. lb. j. alternis matutinis quart. dimidium, horâ unâ antè prandium hauriat. Ad impuros vapores resolvendos & ventriculum corroborandum. ꝑ. Sem. cor. præp. ꝑ. ꝑ. spec. aromat. Ros. ꝑj. dianth. ꝑij. flaved. cort. citri. ꝑj. marg. præp. ꝑiij. corall. rub. præp. ꝑij. confect. sem. anif. fanic. añ. ꝑ. part. sacch. Ul-

menfis ꝑiij. f. Trag. dosis cochl. parum à pastu.

De pulvere cum litera A notato T. R. accipiat. ꝑ. j. ꝑ. cum cochl. aq. ceras. nigr. antè introitum lecti: nam occulta & manifesta qualitate excicante ac resolvente, impuros vapores, avertit insomnia.

ꝑ. Smar. or. hyac. marg. corall. rub. bol. armen. (omnium præp.) scobis eboris añ. ꝑj. f. p. subtilis.

Pro cerebo corrobor. ꝑ. spec. diamb. diamof. dul. añ. ꝑj. marg. & corall. rub. præp. añ. ꝑ. ol. still. succ. rectific. g. iij. ambr. gryf. gr. iij. sacch. in aq. ros. & lavend. dis. ꝑiij. f. conf. in Rot. manè summat. ij. iij.

Pro amuleto contra insomnia & phantasmata in primis commendantur corallia rutila splendida, non obscura, de collo suspensa.

Hiscè accedere debet conveniens diæta, prout coram indicatum.

EPISTOLA XXIV.

Responsoria ad commendationem paupertatis ex Seneca opere, ingeniosè collectam & digestam: utrum ea probanda, & exemplis ostenditur, veteres philosophos, sermone magis, quam re, bonorum externorum fuisse contemtores, ad Filium meum M. Fridericum in Academia Argentoratensi, studiorum gratiâ commorantem.

Uoad fratrem Nathanaelem, jam per mentem sat commodè usus est valetudine. Prout olim Archimedes anxius ac sollicitus, cum ei ab Hierone R. Siciliae, corona aurea, sed argento adulterata, oblata, percontandum fucum suâ arte, citra illius corruptionem, deprehendere queat is

da